

برگزاری چهارمین برنامه ملی حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد

رضا گلشن مهرجری

چهارمین برنامه حمایت از «پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد» با هدف ترویج فرهنگ پژوهش و حمایت از دانش‌آموزان پژوهش‌گر و نوآور سمپاد، در محدوده زمانی اردیبهشت ماه تا بهمن ماه سال جاری برگزار شد. پس از ارسال دستورالعمل و فراخوان طرح در اردیبهشت ماه سال جاری، مجموعه پروژه‌های دانش‌آموزی مراکز آموزشی استعدادهای درخشان سراسر کشور، براساس سهمیه تعیین شده برای هر مرکز و نیز جدول زمان‌بندی طرح، تا پایان مهرماه ۱۳۸۵ به دبیرخانه برنامه واصل شد. پروژه‌های دریافت شده، پس از ثبت، رفع نقص و تعیین گروه علمی مربوطه، جهت بررسی و ارزشیابی به مدت چهار هفته در اختیار گروه‌های یازده گانه تخصصی قرار گرفت.

بعد از دریافت و جمع‌بندی نظر داوران، تعدادی از پروژه‌ها برای دریافت عنوان «برگزیده» و «شایسته تقدیر» انتخاب شدند. هم‌زمان با «روز پژوهش» (۲۵ آذرماه ۱۳۸۵)، فهرست پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر در بایگه اینترنتی سمپاد منتشر شد.

درگام بعد، مبلغ حمایت مالی از پروژه‌های دانش‌آموزی، بر مبنای میانگین امتیازی که هر پروژه از داوران کسب کرده است، با نظر سرداوران هر گروه علمی تعیین شد. تعدادی از مشاوران پروژه‌ها نیز، با توجه به نوع همکاری و میزان تأثیرگذاری بر فعالیت مجریان در روند اجرای پروژه، برای دریافت مبلغ حمایت مالی انتخاب شدند. ستاد مرکزی سمپاد، از دانش‌آموزان مجری پروژه‌های «برگزیده» دعوت کرد تا هم‌زمان با برگزاری همایش مدیران مراکز آموزشی سمپاد (۲۵ بهمن ماه ۱۳۸۵)، نمایشگاهی از

کارهای خود برپاکنند. این دانش آموزان، هدایای خود را از دست رئیس محترم سازمان، جناب آقای دکتر آه‌ای دریافت کردند.

جدول ۱. تعداد پروژه‌های واصله به دبیرخانه برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سجداد (دوره اول تا چهارم)

منطقه	دوره	دوره اول (۱۳۸۲)	دوره دوم (۱۳۸۳)	دوره سوم (۱۳۸۴)	دوره چهارم (۱۳۸۵)
راهنمایی	۸۱	۲۱۶	۲۰۹	۲۱۱	
متوسطه	۱۹۲	۲۵۶	۲۲۱	۵۱۰	
جمع	۲۷۳	۴۷۲	۴۳۰	۷۵۱	

جدول ۱ نشان می‌دهد که تعداد پروژه‌های ارسالی به دبیرخانه برنامه در دوره چهارم، نسبت به اولین دوره، نزدیک به سه برابر افزایش داشته است، در حالی که سهمیه مجاز هر مرکز برای ارسال پروژه‌های دانش‌آموزان در این مدت افزایش نیافته است. استقبال گسترده دانش‌آموزان از چهارمین «برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سجداد» گویای آن است که این طرح، پس از گذشت چهار سال از راه‌اندازی، جایگاه ویژه‌ای در مراکز آموزشی سجداد پیدا کرده است.

جدول ۲ بیانگر تعداد پروژه‌های داوری شده در گروه‌های علمی بازده گانه طرح است. همان‌طور که در این جدول مشاهده می‌کنید، بیشترین پروژه‌های ارائه شده مربوط به گروه‌های علوم پایه است و در میان این گروه‌ها نیز، گروه علمی زیست‌شناسی بالاترین تعداد پروژه را به خود اختصاص داده است. ضمن آنکه کمترین تعداد پروژه‌ها مربوط به گروه‌های علوم انسانی است و در میان این گروه‌ها نیز، گروه علمی زبان و ادبیات کمترین تعداد پروژه را داراست.

جدول ۲. پروژه‌های داوری شده به تفکیک منطقه تحصیلی و گروه‌های علمی بازده گانه

منطقه	گروه زبانی	علوم پایه			علوم انسانی			علوم کاربردی				
		ریاضی	فیزیک	شیمی	زیست‌شناسی	ایمان و معارف	علوم اجتماعی	علوم	آرانشناسی	زبان و ادبیات	تکنولوژی	
راهنمایی	۱۲	۳۷	۱۳	۲۹	۹	۱۴	۷	۹	۱۷	۳۰	۱۴	۲۱۱
متوسطه	۲۳	۸۲	۵۱	۸۲	۲۷	۳۹	۳۰	۲۹	۷۶	۶۸	۳۱	۵۱۰
جمع	۳۵	۱۲۱	۶۴	۱۱۱	۳۶	۵۳	۳۷	۳۸	۹۳	۹۸	۴۵	۷۵۱

جدول ۳ تعداد پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر دوره چهارم طرح را نشان می‌دهد. همان‌طور که می‌بینید، در مقطع متوسطه، گروه علوم اسلامی هیچ پروژهای را به عنوان «برگزیده» معرفی نکرده است. همچنین در مقطع راهنمایی، چهار گروه زیست‌شناسی، زبان و ادبیات، علوم اسلامی و مکانیک فاقد پروژه «برگزیده» هستند.

جدول ۳. پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر به تفکیک مقطع تحصیلی و گروه‌های علمی یازده گانه

مقطع و رتبه	گروه‌های علمی	زبان و ادبیات	زیست‌شناسی	علوم اجتماعی	علوم اسلامی	ریاضیات و علم تجربی	مکانیک	زبان و انگلیسی	زبان و عربی	جمع
راهنمایی	برگزیده	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۷
	شایسته تقدیر	۱	۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱۸
متوسطه	برگزیده	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱۰
	شایسته تقدیر	۲	۳	۲	۲	۲	۳	۱	۳	۲۵
جمع	برگزیده	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۱۷
	شایسته تقدیر	۳	۶	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۲۳

در جدول ۴، تعداد دانش‌آموزان مجری پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر را برحسب «جنس» می‌بینید. جدول گویای این است که در مجموع، دختران بیشتر از پسران در دوره چهارم طرح حضور داشته‌اند. اگرچه، حضور دختران در مقطع راهنمایی کمتر از حضور پسران است.

جدول ۴. دانش‌آموزان مجری پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر به تفکیک جنس

مقطع	جنس	برگزیده	شایسته تقدیر	جمع	درصد
راهنمایی	پسر	۵	۲	۷	۲۲٫۷
	دختر	۲	۱	۳	۵۵٫۳
	جمع	۷	۳	۱۰	
متوسطه	پسر	۵	۱۷	۲۲	۲۸٫۶
	دختر	۲۰	۵۷	۷۷	۱۰۰
	جمع	۲۵	۷۴	۹۹	
جمع	پسر	۱۲	۳	۱۵	۳۷٫۱
	دختر	۲۲	۷۴	۹۶	۱۰۰
	جمع	۳۴	۷۷	۱۱۱	

جدول ۵ تعداد پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر را به تفکیک تعداد مجریان پروژه (انفرادی یا گروهی) نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود که در مجموع، تعداد پروژه‌های انفرادی تا حدودی بیشتر از

پروژه‌های گروهی است. اما در مقطع متوسطه، تعداد پروژه‌های گروهی بیشتر از پروژه‌های انفرادی است.

جدول ۵. پروژه‌های برگزیده برحسب تعداد مجریان

رتبه	پروژه،	شایسته‌نمبر	جمع	مقطع و تعداد مجریان	
				انفرادی	گروهی
۱	۲	۱۵	۱۹	۷۶۰۰	۱۱
۲	۳	۳	۶	۲۲۰۰	۱۱
۳	۴	۱۰	۱۲	۹۰۰۰	۱۱
۴	۶	۱۵	۲۱	۶۰۰۰	۱۱
۵	۸	۲۵	۳۳	۵۵۰۰	۱۱
۶	۹	۱۸	۲۷	۲۵۰۰	۱۱

«چهارمین برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سپهدا، دارای ویژگی‌هایی است که آن را از دیگر مسابقات و جشنواره‌های علمی و پژوهشی دانش‌آموزی متمایز می‌کند. برخی از این ویژگی‌ها را، جهت اطلاع دانش‌آموزان، دبیران و مسئولان محترم مراکز آموزشی سپهدا، ذکر می‌کنیم.

۱. تمام مراحل برنامه‌ریزی و برگزاری این طرح، براساس سیاست اصولی ستاد مرکزی سپهدا، با حضور چشمگیر دانش‌آموزان مراکز آموزشی استعدادهای درخشان اجرا می‌شود. این حضور، به ویژه در بخش داوری پروژه‌ها قابل توجه است. به گونه‌ای که در دوره چهارم، بیش از ۱۰۰ نفر از دانش‌آموزان سپهدا که عمدتاً دانشجوی دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) دانشگاهی و از فعالان در مراکز مختلف علمی، پژوهشی و صنعتی هستند، به عنوان عضو گروه‌های داوری با دبیرخانه طرح همکاری داشته‌اند. امیدواریم این همکاری در سال‌های آینده نیز تداوم یابد.

۲. برخلاف دوره‌های پیشین، در این دوره تعدادی از پروژه‌ها حائز حداقل سطح کیفی برای برخورداری از حداقل حمایت مالی شناخته نشدند. هدف از این کار، تفکیک و ایجاد تمایز میان پروژه‌های ارزشمند با برخی فعالیت‌های فاقد ارزش و اعتبار علمی و جلوگیری از ارسال پروژه‌های ضعیف مشابه به دبیرخانه طرح است.

۳. تجربه دوره‌های قبل طرح نشان می‌دهد که برخی از پروژه‌های غیرمنتخب و یا اضافه‌منتخب (پروژه‌های منتخب افزون بر سهمیه مجاز) تعدادی از مراکز آموزشی، دارای ویژگی‌های علمی و فنی مطلوبی هستند که به دلیل محدودیت سهمیه مرکز، به عنوان غیرمنتخب و یا اضافه‌منتخب معرفی شده‌اند و عدم بررسی این‌گونه پروژه‌ها، منجر به کاهش انگیزه در مجریان آنها برای حضور در

گروه علمی	رتبه	عنوان طرح	مرکز آموزشی	مدرسین طرح
ریاضیات	برگزیده	بازی مدولی زندگی	فراکانگان تهران	مهرنا شهبان، آلبا روش
	شایسته تقدیر	دستگاه نامعلوم، ارتعاش منجم و زاویه مستقیم افق و صعودی افق	فراکانگان همدان	سرم قدزنی
فیزیک	برگزیده	پرسی حرکت ستارگان یا ارتعاش منجم و سمت یاب	فراکانگان ییاب	زاده برسیان
	شایسته تقدیر	زیلید نور سفید از ترکیب هفت نور رنگی (تکبیر نور) جاذبه‌گری از نیروی جاذبه از و در شب به وسیله نورانی	شهید دستخوب شیراز شهید هاشمی (۱۳۸۱) شهید شهید	حمیدرضا آصفیان سید حسین مومنی
شیمی	برگزیده	ساخت تئوسکوپ شکستی	شهید بهشتی ساری	غیرضیا صفاوندی
	شایسته	مجموعه نورافزای نامرئی نسبی	شهید هاشمی (۱۳۸۱)	کوروش کریمی، ششایار شهبان
زیست شناسی	برگزیده	تجیه چهار فرام تحفظاتی و آموزشی از میکروبت گرگی، ماسپی، خرچنگ و مار	فراکانگان همدان	سرم قدزنی
	شایسته تقدیر	پرسی فلور میکروبی موجود در رنگس‌های خانگی و ارتباط آن با بیماری‌های دستگاه گوارشی	شهید بهشتی ارومیه	مادی سمحت
زبان و ادبیات	برگزیده	فرهنگ رازها ادبیات داستانی بوجروانان	فراکانگان ارومیه	آزین حیدر ششمی پرشیما زین، نورانی کریمی، پرشیما زین، نوحه جوادین
	شایسته تقدیر	چهل سخن از شوراچه سخن	تهران	حمیدرضا محمودیان، کسری شمس رفیعی
علوم اجتماعی	شایسته تقدیر	اسلح سلاحیت جهانی قوانین جزایی	فراکانگان اهواز	سندف رسولی
	شایسته تقدیر	گذری بر بیانات قدیمی پدشهر	فراکانگان پدشهر	عهدیه‌السادات عادی زاده
دانشنامه‌شناسی و علوم تربیتی	شایسته تقدیر	پرسی امجاز علمی قرآن کریم	فراکانگان اراک	نگار باگبار
	برگزیده	پرسی میزان اضطراب در دانش آموزان سال سوم راه‌نمایی اهواز و ارتباط آن با تحصیلی آنان	فراکانگان اهواز	سارا ساسکی
برق و الکترونیک	شایسته تقدیر	دستگاه پاک‌کننده سوزجات و گیاهان دارویی فولاد-خطی-رستخیزان	امین‌السلطنی اصفهانی	
	برگزیده	انتقال اطلاعات به وسیله لیزر	فراکانگان تهران	آلبا روشنی
موسیقی	شایسته تقدیر	فرآیند ساخت دستگاه تلفظ‌کننده جریان پدوسته مایع	شهید هاشمی (۱۳۸۱)	ستار کمدی ملایی
	برگزیده	فرآیند آموزش الکترونیک	شهید بهشتی سواد	ایرتمین جاسی نسیمین
موسیقی	شایسته تقدیر	دستگاه آبیاری اوتوماتیک گلخانه	فراکانگان مرغه	دانیال پروغنی، حامد الهی یک ایده
	برگزیده	شیوه‌سازی حلقه سه بعدی مدرسه	شهید آزادی آصفهان	ایده پیوری، شادی رحیمی، ایده
موسیقی	شایسته تقدیر	فرآیند آبیاری اوتوماتیک گلخانه	شهید آزادی آصفهان	ایده پیوری، شادی رحیمی، ایده
	برگزیده	فرآیند آبیاری اوتوماتیک گلخانه	شهید آزادی آصفهان	ایده پیوری، شادی رحیمی، ایده

دوره‌های بعدی طرح شده است. بنابراین، در این دوره پروژه‌های غیرمنتخب و اضافه‌منتخب مراکز آموزشی نیز در دبیرخانه طرح مورد بررسی قرار گرفت و تعدادی از آنها برای داوری به گروه‌های داوری ارجاع داده شد. امیدواریم این اقدام، موجب دلگرمی هرچه بیشتر دانش‌آموزان تلاش‌گر سمپادی بشود.

جدول‌های ۶ و ۷، پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر گروه‌های مختلف را، به تفکیک دو مقطع «راهنمایی» و «متوسطه» نشان می‌دهد.

بر اساس جدول ۶، در مقطع راهنمایی «فرزادگان تهران»، «فرزادگان بناب»، شهید هاشمی‌نژاد (۱) مشهد (۲ طرح)، «فرزادگان همدان»، «اعلام‌حلی (۱) تهران» و «فرزادگان اوزار» جمعاً ۷ طرح برگزیده این مقطع را به خود اختصاص داده‌اند.

همینطور که جدول ۷ نشان می‌دهد، در مقطع دبیرستان «فرزادگان سندرج (با ۲ طرح)»، «فرزادگان و شهید بهشتی سمنان»، «اعلام‌حلی و فرزادگان رفسنجان»، «فرزادگان و شهید هاشمی‌نژاد (۱) مشهد»، «فرزادگان تهران» و «فرزادگان قزوین»، ۱۰ طرح برگزیده مقطع دبیرستان را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۷. طرح‌های برگزیده و شایسته تقدیر (مقطع دبیرستان) چهارمین برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد

گروه علمی	رتبه	عنوان طرح	مرکز آموزشی	مهربان طرح
ریاضیات	برگزیده	دستی چتر و هندسه	شهید فاضل‌نیر (۱) مهدی باورساز مشهدی	
	شایسته تقدیر	فرمول کلی برای محاسبه مجموع توان‌های نام یک	شیخ اسماری مرتضی ستای پور	
فیزیک	برگزیده	پدیده‌شناسی حرکت جرم در آب	فرزادگان	معموره فنیس استندفادی، نورانی‌ترین زیورآلات طلوی
	شایسته تقدیر	نقشه‌سازی گچ یا سفتاب، از االیف خرما	فرزادگان سورجان	مروم‌سوز آرد، لاجنه مقدس، شیشه‌آب‌فروزاد، معجون‌سوزاژ
شیمی	برگزیده	تکلیفی انتخابی تکلیف پروری جرم	فرزادگان سندرج	ساده‌ساز دندان، سوز فریبش
	شایسته تقدیر	پرسی خواص االیف به دست آمده از پوست پرتقال	فرزادگان کرمانشاه	اصفهان‌تشریحی، ژل‌فروزاد، جیم ملخ‌ساز، محفظه زین، پد، شیخ‌لطیف، آیین‌سجدیان
زیست‌شناسی	برگزیده	آلوم‌ساز، ماده غذایی پسته‌پزی شده (شیراز) وسط خوردن ماه، غذای بدن نیاز به تعیین تاریخ انقضای	فرزادگان کرج	سکینه کاغذی
	شایسته تقدیر	پرسی بافتی‌های مطرح مختلف لایس درس، محوطه آب خوری و آبریزگاه مواد غذایی غیرمستند فرزادگان (مشهد)	فرزادگان سمنان	زرد، رنگی، هم‌تراش
شایسته تقدیر	برگزیده	نشان از قطع مصرف برنج در پوش کوچک ژانینگام	فرزادگان (۱) مشهد	بریم قدس، زلفا سمعی
	شایسته تقدیر	پرسی تأثیر مصرف کوزه نازگ مقدس (مشهد) بر میزان فاکتورهای سرمی کلسترول‌دی‌گلیسیرید	ملازمه علمی رستخیزان	نارنگی راه‌ور
شایسته تقدیر	برگزیده	فاصله طرزت کش‌الهدی‌ساز معرفه آنی-تکلیف شدید و ریزید با ریاضی ای	فرزادگان اراک	عاطفه پرونده، مریم توانا، الهه کاغذی، شهرآرا امیری

گروه علمی	رتبه	عنوان طرح	مرکز آموزشی	مدیران طرح
زبان و ادبیات	برگزیده	طعن سیدعزراعی علیه یوسف	توزنگان تبریز	فاطمه جویریان
	شایسته تقدیر	کلمات هم آوا یا تکران تکریم تشبیه	توزنگان تبریز	نیلوفر محسنی ابروی
علوم اجتماعی	برگزیده	بررسی مدل اجتماعی گرایی به عنوان تفرقات سده‌های پانزده تا نهم ساله قرون سده‌های ۱۲ و ۱۵	توزنگان بجنورد	شادی حسینی شیروان‌آبادشاد
	شایسته تقدیر	تحریکات مردم شهرستان بجنورد نسبت به فعالیت‌های مستای تشبیه	توزنگان بجنورد	سولاق میلادوف، آریه یابوری
علوم اسلامی	برگزیده	بررسی مدل اجتماعی گرایی به صورت درصدی اختلالی و دیدگاه دین‌پروران و عرفان دهر سنخ	توزنگان مشهد	راجه پورانی، کیبیا سوری حمید پور، سارا علی‌اکبری
	شایسته تقدیر	فرهنگ قرآن و تفسیر قرآن در زمان ارشدک برآمد، در مابین ازجمله	توزنگان مشهد	بهی تهرانی
دانشنامه‌شناسی و علوم تربیتی	برگزیده	بررسی میزان هوش هیجانی در دانش‌آموزان دختر تبریز	توزنگان (۱) مشهد	مهدی سجادی، علی‌محمدی زهره دوراندیش بیدی
	شایسته تقدیر	بررسی تأثیر پیام‌های بازی‌های رایانه‌ای بر دانش‌آموزان منطقه متوسطه شهر کاشان	توزنگان کاشان	مرحبه‌سازات خانمی‌پور، رسانا، زهرا، لادن نورگه، زهرا، سحر
مکانیک	برگزیده	مقایسه میزان تأثیر والدین بر انتخاب رشته دانش‌آموزان دختر و پسر سال دوم دبیرستان‌های خاص شهرستان رشتگان در سال تحصیلی ۱۳۸۵-۱۳۸۲	توزنگان رشتگان	رامین اسلامی، سلمان خالقی
	شایسته تقدیر	بررسی میزان استرکس‌های دانش‌آموزان شهرستانی فروشنده شامه و مادی‌بین سنین چهارده تا بیست و یک سال	توزنگان رشتگان	سینا رضایی، نیلوفر محمدی سید علی
برق و الکترونیک	برگزیده	درب‌های قابلیت بارشدن فولاد و مس‌پودر (درب فولاد)	شهید بهشتی مسکن کاره خانی	
	شایسته تقدیر	استگاه اندازه‌گیری خطای نسبی در بارهای طرف سیستم حرکتی گوی یا قابلیت هدایت (درب دین‌ساز)	توزنگان ابراهیم‌آباد	فرینا زینبی، نیلوفر نصیح
برق و الکترونیک	برگزیده	استگاه اندازه‌گیری خطای نسبی در بارهای طرف سیستم حرکتی گوی یا قابلیت هدایت (درب دین‌ساز)	شهید بهشتی ارمیه	علی‌محمدی، ارمیه ناصر ابراهیمی منعم
	شایسته تقدیر	زیباترین راه‌بردار است	شهید بهشتی کاشان	احمدرضا رازج، شهرام نهدی‌پوری
زموار	برگزیده	آموزشگاه جهانی بیت	ملا علی رشتگان	محمدحسین حدادیان‌پور
	شایسته تقدیر	آموزشگاه جهانی بیت آموزشگاه جهانی بیت فارسی (دین‌خوان)	ملا علی رشتگان	پام جمعه بزدیان
مسیحیت	برگزیده	آموزشگاه جهانی بیت آموزشگاه جهانی بیت فارسی (دین‌خوان)	شهید بهشتی سوار	سینا شیمیان
	شایسته تقدیر	سیستم مدیریت سایت پارچه	شهید سلطانی کرج	سید زارعیان، محمد علی امری